

Выходитъ у Львовъ
по дня (крѣмъ недѣль и
р. кат. святѣ) о 5-ой го-
динѣ по полудни.

Администрація и
Экспедиція подъ ч. 8
улицы Чарнецкого.

Редакция ул. Фран-
цисканьска 10, дверь 10.

Письма принимаютъ са-
мѣе франкованъ.

Рекламація неопе-
чатаны вольны вѣдѣ порта.
Рукописи не возвращаютъ ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львовской“.

Предплатя у Львовѣ
въ Администраціи „Газеты
Львовской“ и въ ц. к. Ста-
роствахъ на провинціи

на цѣлый рокъ 2 ар. 40 к.
на пѣть року . 1 ар. 20 к.
на четверть року . 60 к.
мѣсячно . 20 к.
Поодинокое число 1 кр.

Зъ почтовою пере-
сылкою:

на цѣлый рокъ 5 ар. 40 к.
на пѣть року 2 ар. 70 к.
на четверть року 1 ар. 35 к.
мѣсячно . 45 к.
Поодинокое число 3 кр.

Ч. 261.

Середа 20 падолиста (2) грудня 1891.

Рокъ I.

Революція въ „Царствѣ небесномъ“.

Пѣдчасъ коли по цѣлѣй Европѣ несуть
ся голоса, заповѣдаючи мало що не вѣчный
миръ. зъ далекого Выходу, зъ Хинѣ, званихъ
въ Европѣ такожъ „Царствомъ небеснымъ“
надходять вѣсти, котри здають ся вказувати
на то, що въ тѣй найбільшій державѣ на свѣ-
тѣ, бо числячої звышъ 410 миліонѣвъ людей,
запасить ся на щось недоброго. Ба, наколибъ
найновѣйшій вѣсти зъ вѣдтамъ показали ся
правдивий, то въ „Царствѣ небесномъ“ була
бы дѣйстно вже готова революція. Ото до ан-
глійскихъ газетъ доносятъ зъ Шангаю, що
розрухи въ Монголіи и другихъ провинціяхъ
хиньской державы мають поважнѣйшій харак-
теръ, якъ то первѣстно доношено. Навѣтъ не-
далеко столицѣ хиньской державы мала вы-
бухнути ворохобня, а ворохобники скрѣплені
коблѣкома шкадронами кавалеріи идуть вже на
Пекінъ. До нихъ прилучило ся такожъ коблѣ-
кохъ мандаринѣвъ, а правительство хиньске
було змушене выслати противъ ворохобникѣвъ
велику силу войска. Вчера же насѣла до Лон-
дону ось така коротка депеша зъ Шангаю:
Ворохобники занявши мѣсто Чао-Янгъ маше-
рують на Пекінъ.

Въ браку точныхъ вѣстей трудно доклад-
но оцѣнити сей рухъ революційный въ Хи-
нахъ, але зъ того, що доси звѣстно, можна все
таки выробити собѣ о нѣмъ якій-такій образъ.
Передовѣсьмъ треба мати то на оцѣ, що Хины
не суть такъ одностайною державою, якъ то

у насъ загально думаютъ, але складають ся
зъ такъ рѣзко родныхъ племенъ, що лишъ си-
лою дадутъ ся удержати въ такомъ станѣ, въ
якомъ теперъ находятъ ся. Верховодяче нинѣ
въ Хинахъ племя есть монгольско-татарске, а
цѣсарь хиньскій походить зъ династіи Ман-
джу. Правдивъ Хинѣ ненавидятъ то верхо-
водяче племя и пануючу династію та, зъ да-
венъ давна воюють тихцемъ противъ неї. Въ
новѣйшихъ часахъ стало до Хинѣ находити
богато Европейцѣвъ, особливо вѣльшого рода
місіонерѣвъ: католицкихъ, протестантскихъ,
англійскихъ, ба навѣтъ Россія задумвала
выслати своихъ православныхъ. Хинѣ страш-
но не люблятъ чужинцѣвъ, що рѣчь впрочѣмъ
природна, бо они думаютъ, що тѣ чужинцѣ
приходятъ забирати имъ ихъ землю та наво-
сятъ на нихъ и ихъ край вѣлькый нещастя.
Треба знати, що Хинѣ народъ поганьскій,
суть дуже забобонный; вѣрятъ въ злѣй дѣхи и
думаютъ, що всяка новина, яку запосять до
нихъ чужинцѣ, пасылае на нихъ злыхъ ду-
ховъ. Телеграфу и желѣзницѣ опи страшно бо-
лятъ ся, то й не диво, що недавно тому они
одного дня зрубали ажъ 10 тысячѣвъ стовпѣвъ
телеграфическихъ. Зъ другой же стороны пра-
вительство хиньске было змушене войти въ
тѣснѣйшу звязъ зъ Европейцями и заводити
у себе бодай поволі порядки европейскі. Оно,
о скѣлько то давало ся, впускало до краю е-
вропейскихъ місіонерѣвъ и брало собѣ примѣръ
зъ Европейцѣвъ. Нѣмецкій інструкторы стали
навѣтъ переобразовувати хиньску армію на
ладъ европейскій.

То, а вѣдтакъ и адирства мандаринѣвъ
причинили ся до того, що давна ненависть до

пануючого племенѣ а зъ нимъ и до вѣсѣхъ чу-
жинцѣвъ прибрала величезный розмѣры. Давний
тайный товариства воджили наново а проводи-
рямъ ихъ було легко середъ забобонныхъ масъ
хиньского населеня выкликати розрухи, поки-
що бодай противъ чужинцѣвъ. Ненависть до
христіанъ и христіаньскихъ місіонерѣвъ по-
чала зъ початкомъ вѣсѣмдесяти рокѣвъ страш-
ный прибирати розмѣры, а въ послѣднихъ ча-
сахъ довела навѣтъ до отвертыхъ бунтѣвъ.
Каждого Европейця не называютъ Хинѣ
инакше якъ лишъ „фан-квангъ“, т. е. „загра-
ничный чортъ“, а каждого місіонера, званого
по хиньски „се-то“, уважаютъ за чарѣвника и
дуже не терпятъ. Наибольша однакѣ нена-
висть есть противъ французскихъ місіонерѣвъ.

Сего лѣта отже вѣйшовъ зъ вѣдкисъ
знакъ, чтобы убивати вѣсѣхъ „фан-квангѣвъ“ и
„се-тоѣвъ“ та взагалѣ вѣсѣхъ христіанъ. Хто
давъ той знакъ, не знати; але загально звѣст-
но, що по цѣлѣхъ Хинахъ суть розкинені
члены тайного товариства, котре поставило
собѣ за задачу, прогнати вѣсѣхъ чужинцѣвъ
разомъ зъ Монголами и ихъ манджурскою ди-
настією, и вѣдъ того то товариства вѣйшовъ
майже на певно знакъ, чтобы чужинцѣвъ уби-
вати. По цѣлѣй провинціи Кантонъ порозлѣп-
лювано отже въ мѣстахъ плякаты, въ котрыхъ
въ найпоганѣйшій способъ представлено хри-
стіанъ и христіаньскихъ місіонерѣвъ. Такъ
було въ нихъ сказано, що до мѣста Кантону
пришловъ бувъ оденъ „фан-квангъ“ и наплавъ
до керницѣ отруфъ; вѣсь люде, що зъ тоя кер-
ницѣ пили воду, занедужали и лишъ чужі
лѣкарѣ могли имъ дати раду. Множество лю-
дей поумирало. Наконецъ зловлено того „фан-

12

При стрѣлецькій ватрѣ.

ОПОВѢДАНЕ

АВГАРЬ-СОЛТАНА.

(Перевѣзъ Павло Кириловъ).

(Дальше.)

Рано приславъ по мене Корнило, абыхъ
заразъ ставлявъ ся коло церкви и тамъ зду-
чивъ ся зъ другими пушкарями. Мильнеръ
набиралъ того дня пушкарѣвъ зъ сорокъ;
у сѣмъ намъ давъ на груди знаки, але якійсь
бѣлій. Мому побратимови Илѣ вѣлѣвъ нести
нову якусь хоругву бѣлу зъ червонымъ. Лишь
той одинъ разъ показували людямъ тоту хо-
ругву.

Зъ на двѣ години передъ полуднемъ
приѣхала на кони и Мильнериха. Сукню мала
на собѣ тоту саму бѣлу, шовкову, що въ нѣй
я ей першій разъ увидѣвъ бувъ, и той самъ
киптарь голубый изъ золотомъ; лишень на
голову взяла вже того дня якусь иншу ша-
почку, бѣлу, обшиту jakimъ червонымъ шліч-
комъ. Станула передъ нами, зъ боку при нѣй
служница, що держала на тацѣ хлѣбъ и солъ,
та ей чоловікъ Мильнеръ зъ похиленою го-
ловою.

Десь, такъ въ пѣвъ години по приѣздѣ
Мильнерихи, надбѣгъ першій пѣсланецъ. Конѣ
пѣдъ нимъ такъ летѣвъ, що навѣтъ не доты-
кавъ землѣ копытами.

— Уже видно, уже ѣдутъ! — кликавъ
здалека.

Дали знати до добродѣя. Вѣйшовъ за-
разъ въ ризахъ, зъ хрестомъ святымъ у ру-
кахъ. Подняли хоругви, ударили въ дзвоны,
паламарѣ зазеленькотѣли кадильницами, по-
хѣдъ двинувъ ся напередъ; пушкарѣ зъ
Мильнеромъ ишли заразъ за панотцемъ. Нѣм-
чика Германа десь не было того дня меже
нами.

Що хвилѣ надлѣтавъ свѣжій *посевъ* та
кричавъ:

— Идутъ, идутъ!

Закимъ дошли мы до послѣднихъ хатъ
въ Кабю, долетѣвъ до нашихъ ухъ веселый
звукъ войсковой музыки и вказали ся гу-
зары.

— О, панове, — закликавъ нагло голосо-
нѣйше Никола, пѣдносячи голову та дивля-
чись на насъ, заслуханныхъ въ его оповѣдане—
умирати буду, а ще той день памятитиму.

Ишли тоті Угры крутымъ плаемъ по-
надъ Черемомемъ. Луна вѣдъ нихъ била; ви-
дѣло ся, що сесе золото, що на нихъ блящѣло,
забрало въ себе у сѣ промѣнѣ сонця, та ажъ
вѣдъ нихъ на миръ засвѣтило. Конѣ пѣдъ
ними якъ змиѣ, якъ ящѣръ якій огнистѣ, що
огнемъ зъ нѣздоровъ сыплуть... Вѣрлове позлѣ-
тали ся того дня изъ найвысшихъ гунѣвъ
зъ надъ Говорлѣ, зъ надъ Пѣлѣ-Ивана, та
тягнули надъ тымъ войскомъ да тѣшили ся
якъ и мы тымъ краснымъ видомъ. Коло цер-
кви били хлопцѣ у вѣсѣ дзвони якъ на огонь
або на Великденъ.

Нарештѣ надбѣшли.

Священикъ вѣдправивъ молебень, побла-

гословивъ хрестомъ святымъ, покропивъ кро-
пиломъ, хоругви склонили ся передъ войскомъ.

Генералъ, що вѣхавъ напередѣ, склонивъ
голову и зробивъ знакъ хреста. Зъ поза до-
бродѣя высунула ся Мильнериха, да така
красна якъ нѣколи, очи спустила у землю и,
подаючи комендантовѣ тацу зъ хлѣбомъ и солъ,
щось заговорила до него по угорьски. На
лице молодого коменданта ударила радѣсть,
слѣзы му въ очохъ стали и незнавши самъ,
що чинить, схиливъ ся на кулѣбацѣ, ухопивъ
красну невѣсту черезъ пѣвъ та передъ у сѣмъ
войскомъ и передъ у сѣмъ народомъ поцѣлю-
вавъ въ самы губы.

— Elien, elien, elien! — пѣшло якъ гро-
момъ по у сѣхъ *розмахъ*. Усе войско кричало
да *вѣсатувало* далѣ, не знавши тяръ задлячого
се чинить.

Наразъ комендантъ давъ знакъ, абы бути
тихо, а зъ поза генерала вѣхавъ якійсь мо-
лодой офіцеръ напередъ. Лице му бѣлѣньке
якъ у панночки а очи голубі; що отсе небо
ясне. Чакѣ насунувъ на праве ухо, правовъ
рукою махнувъ до народа, а лѣвою здержу-
вавъ быстрого карого коня, що вивъ ся та
спинавъ ся пѣдъ нимъ якъ левъ.

— Слава Иесу Христу! проголосивъ
офіцеръ чистою гунульскою мовою, а конѣ ра-
зомъ ставъ пѣдъ нимъ якъ вкопанный.

— Во вѣки вѣковъ слава, слава! — за-
гримѣло по цѣлѣмъ народѣ и далекимъ сто-
кратнымъ вѣдгомономъ вѣдбило ся вѣдъ черно-
горьскихъ *кичеръ* та верхѣвъ та поплило до-
лѣвъ рѣками та ручаями.

кванга“ и разомъ зъ 29 его товаришами убито. Фан-кванга крадутъ дѣти и выколѣваютъ имъ очи та вырѣзываютъ сердца, а трупъ закопуютъ водтакъ въ своѣй церкви. Оденъ такий фан-квангъ намавлявъ якогось переводника, щобы вѣнъ кравъ дѣти и выколѣвавъ имъ очи та вырѣзывать сердце а заробить собѣ легко на день 50 таетъвъ (таетъ по 5 зр.).

Годѣ наводити тутъ то все, що въ томъ плякатѣ було выписано на христѣнъ и Европѣйцѣвъ взагалѣ а спеціально на місіонерѣвъ; досить хіба ще лишъ то згадати, що місіонерѣвъ представлено яко людей, котри въ найпоганѣйшій способъ нарушуютъ родинне житє Хинцѣвъ и ширять неморальность противлячу ся самѣй природѣ. До опису були ще й дорожені такъ само погані малюнки. А характеристичне єсть, що на тыхъ плякатахъ бувъ підписаний головний командантъ войска тои провинціи.

Другій того рода плякатъ пороздѣлювано въ мѣстѣ Нанкінѣ. На томъ плякатѣ було стишкомъ выписанъ зъ горы въ долину несотвореній рѣчи на европейскѣхъ лѣкарѣвъ а читаючи той стишокъ зъ долины въ гору можна було вычитати водозву завсывающу Хинцѣвъ убивати всѣхъ чужинцѣвъ. Найбільше того рода плякатѣвъ появилось було въ провинціи Гінанѣ. До сихъ плякатѣвъ долученый бувъ ще малюнокъ, якъ двоухъ Хинцѣвъ друками убиваютъ Европейця, а сивобородый мандаринъ палить цѣлу купу книжокъ европейскѣхъ, зъ котрыхъ нѣбы то смрѣдъ розноситъ ся.

Въ слѣдъ за тымъ поїшли по цѣломъ краю страшні убійства, а всѣ интересовані въ Хинахъ правительства европейскі мусѣли ажъ выступити въ оборонѣ своихъ підданныхъ и выслати на хинскіе воды свои кораблѣ военні та загрозили хиньскому правительству войною, коли оно не зробить ладу въ краю та не укарае строго виновникѣвъ. Правительство хиньске довго отягало ся зъ виконанемъ жаданъ европейскѣхъ державъ. Чи не мало силы до того, чи не хотѣло, не знати; здавалось навѣтъ, що прийде до войны зъ Хинами. Ажъ ось недавно тому наспѣла вѣсть, що правительство хиньске постановило сповнити жаданя державъ европейскѣхъ, а цѣсарь хиньскій приказавъ покарати смертію кѣлканацятъ найбільшихъ виновникѣвъ розрухѣвъ противъ христѣянъ. Якъ бы въ водповідѣ на той цѣсарскій приказъ наспѣла вѣсть о походѣ бунтовникѣвъ на цѣсарску столицю. Чи то настала дѣйстно революція въ царствѣ небеснѣмъ, недалека будучицѣ покаже.

Рада державна.

Коло польске водбувши вчера и позавчера нарады выдало комунікатъ, въ котрѣмъ такъ поясняє теперѣшню ситуацію парламентарну: „Коло стоить и дальше на становищи свободной руки, котре заняло на весну при розпочатю сесіи парламентарной; коли бы однакомъ правительство, котре въ першѣмъ рядѣ єсть до того покликане, намѣрило утворити сталу більшдѣсть въ Палатѣ послѣвъ, въ такомъ случаю Коло могло бы згодити ся въ теперѣшнѣмъ складѣ лишъ на то, щобы дѣлати спѣльно и рѣвночасно зъ клубомъ консервативнымъ и зѣ сполученою лѣвницею, а заразомъ и въ припущеню, що при томъ національній традиції Коло польского и его автономичній засады знайдуть водповідне узглядненє“. — По томъ ухвалило Коло майже одноступно такє внесенє: „Коло польске, по переведеню дискусіи політичної, не видить наразѣ потреби забирая голосу въ дусѣ політичнѣмъ при дискусіи въ Палатѣ надъ закономъ финансовымъ. Коло полишає комісії парламентарной до осуду, чи не буде потреба забрати голосъ по мысли ухвалѣ и намѣренъ Коло, або такѣмъ скликати Коло въ водповіднѣмъ часѣ задля порѣшеня дотычної ухвалы“.

Въ доповненю до попередныхъ засѣданъ подаемо тутъ промову пос. Романчука, выголошену підчасъ дебати надъ внесенемъ пос. Плєнера, пояснюючу, якє становище занявъ въ сѣй справѣ рускій клубъ, и резолюцію пос. Мандичевского въ справѣ бесплатного побираня сыровицѣ. Промова посла Романчука звучить: Высока палато! Я зголосивъ ся до слова ще вчера при генеральной дебатѣ, щобы зазначити становище моихъ сторонникѣвъ супротивъ передлежачого внесеня. Але позавѣтъ се стало неможливымъ задля замкненя дискусіи, то мушу се зробити теперь а то тымъ больше, що наше голосованє за внесенемъ посла Яворского на водложено могло бы бути зде понятимъ.

Тожъ заявляю, що мы були и єсьмо за внесенемъ Плєнера, взглядно за внесенемъ комісії бюджетовой и колибъ мы мали выбирати, чи приняти се внесенє чи водкинути, мы бы голосовали за принятємъ а противъ водкинення. А рѣвножъ мы єсьмо за внесенемъ не зъ політичныхъ, лишъ зъ выключно рѣчевыхъ причинъ.

Мы не входимо въ се, водъ кого и зъ якихъ мотивѣвъ поставлено се внесенє, рѣвножъ и въ се, хто стоить за и хто противъ внесеня. Мы голосовали бы такъ само за внесенемъ, колибъ его поставила противна сторона и противній партіи его підпирали а взглядно побороваши.

Але зъ другой стороны мы добавучемо такѣмъ хібы внесеня, котрі признали такѣмъ бѣсѣдники, що вступали ся за внесенемъ. А позавѣтъ вчера поставлено внесенє не на водкиненє лишъ на водложено а такѣмъ и міністеръ финансовъ заливѣвъ, ще вѣнъ має вже цѣлкомъ готовый проектъ закона, дотыкающій тои самой справы, то рѣшились мы голосувати за внесенемъ на водложено, але не тому, якъ се внескодавецъ гадавѣвъ, щобы внесенє комісії бюджетовой погребати, лишъ щобы его поправити.

Дальше мы тои гадки, що передлежачє внесенє було бы лѣпше полагодженє у звязи зъ проектами загальнои реформы податковой, якій міністеръ финансовъ приобѣщавъ цѣлкомъ певно на лютый а найдалѣше на марецъ, та думаемо, що можна бы ще подождати тыхъ три або чотири мѣсяцѣвъ, щобы не поступати односторонно а можна було узгляднити не лишъ одинокую клясу податникѣвъ, але такѣмъ наибольше обтяженыхъ податковъ грунтовыхъ и домово-клясовыхъ. Але если бы опѣсля показало ся, що нема чого числити, або цѣлкомъ або въ наибольшѣмъ часѣ, на загальну реформу податкову, то на кождый случай можна бы тогдѣ се внесенє особно трактувати, а мы радо будемо готови, встоюватись за нимъ, по можности у справленѣмъ видѣ, и евентуально разомъ ургувати такѣмъ его полагодженє.

Нинѣ же поставивъ посолъ Патай до 1-го артикулу проекту закона додаткове внесенє. Се внесенє додаткове мусимо заразомъ означити такѣмъ яко внесенє поправляюще, а то зъ трехъ причинъ: По перше сымъ внесенемъ дає ся выразъ принципѣвъ прогресіи; по другє дає ся все таки якєсь покрьте на значный убитокъ 1,400,000 зр., а по третє буде можна подати польгу въ додаткахъ краєвыхъ, повѣтовыхъ и громадскихъ.

Зъ тыхъ причинъ будемо голосувати за артикуломъ 1-шимъ и за додатковымъ внесенемъ посла дра Патая, але на кождый случай гадаемо, що его треба найперше передати ше комісії, чи то бюджетовой чи податковой. (Опласки зѣ стороны членѣвъ руского клубу).

Резолюція посла Мандичевского звучить:

А вѣрлы у воздухѣ радѣсно закричали, якбы зъ людьми разомъ хотѣли славити Спасителя свѣта.

— Нарѣде христѣянскій, да гуцульскій! — ставъ мовити офіцѣръ, якъ трохи прптихъ гамѣръ; — брегачію пускали ти, котрі мовили вамъ, що мы зъ найяснѣйшимъ цѣсаремъ зъ королемъ апостольскимъ угорскимъ войну ведемъ.... Теперь мы вамъ именемъ самого цѣсаря, наймилостивѣйшого монарха, голосимо повну слободу; землѣ, пасовиска и садибы, якій хто має, даруемо на вѣчну власность нинѣшнымъ властивцямъ и ихъ дѣтямъ да унукамъ; да такъ уже остане, поки цѣсарства сего да королѣвства нашего угорского, а хто инакъ чинити да говорити, той ворогъ цѣсарєви и королєви, ворогъ вамъ, ворогъ усеми мирови!

Скѣнчивъ мовити и замовкѣвъ, а народѣви цѣлому довго ще здавало ся, що офіцѣръ сей ясний усе ще говорить, а то лишъ вѣрлы поппѣды облаки слова его усеми свѣтови голосили. Наразъ хтось крикнувъ нагло:

— Многая лѣта! Славно! — а народъ повторивъ за нимъ: — Многая лѣта! На здоровья цѣсарєви, королєви нашему. Многая лѣта панамъ, другамъ цѣсарскимъ, опѣкунамъ гуцульскимъ! Многая лѣта цѣлому сему войску славетному!... На погибѣль заволокамъ, солудивымъ неамъ!...

Ажъ тогди заздѣвсьми, що мой неньо подступивъ дѣ офіцѣрови, поцѣлувавъ въ колѣно, да ставъ щось єму говорити. Зразу немѣгми нѣчо дочути; але ажъ трохи притихло, то чувсьми выразно, що водѣ цѣлого народа гуцульского въ опѣку войскову воддававъ ся и о оборону просивъ.

— Що велите — казавъ — се и зробимо... Розкажете — а десять тысячъ лєгінѣвъ зъ цѣвками да топорами заразъ стане и пѣде тамъ, де имъ розкажете.

Офіцѣръ помовивъ щось зъ генераломъ и заразъ сказавъ такъ, абы усь чули:

— Погѣдѣть! Небавкомъ прийдє войско зъ Угоръ пѣше и зъ гарматами... Ждѣть! За той часъ держѣть ся спокѣйно и не чинѣть нѣчого лихого вапому мандаторови, бо вѣнъ лишє зъ мусу тримавъ зъ ворогами народа, а теперь сего кає ся... и вѣнъ и его жѣнка обѣщуютъ кровь свою дати за угорську да и вашу волю....

А мой неньо лишъ подививъ ся сурово на Мильнера, сплюнувъ вишкомъ и усе скѣнчило ся. Добродѣй запросивъ генерала и офіцѣровъ на снѣданокъ до себе, а войковъ порозбирали газдове до себе, та стали гостити чимъ хто мавъ.

Мы пушкарѣ станули при своѣй новѣй хоругвѣ передъ *попѣвщиною*, а Мильнериха засѣла до снѣданку зъ офіцѣрами у добродѣй.

Що вони тамъ собѣ розмавляли, та якъ тамъ ишла тота гостина — не знаю, бо мы усь стояли въ ряду, ажъ дєсь за годину выбѣгъ панъ-отцѣвъ паничъ и закликавъ мене, абымъ ишовъ до свѣтлицѣ, бо мандаторка на щось потребує. Пошовсьми. За хвилю итири гузары внесли малу скринку зелѣзну и поставили на столѣ передъ генераломъ.

— Николо! Чи поднесєшь се? — спытала Мильнериха, дивлячи ся на мене зъ осмѣхомъ.

— Не лишъ що поднесу, — закликавъ я покванно, а лютѣсть якєсь зновъ мя обѣтала, але, якъ хочете, то й занесу вамъ до вашого

двора. Ажє не першина минѣ чєй отсє, ясна панѣ!

Вона глянула на мене добрымъ окомъ, осмѣхнула ся зновъ по своему, спокусливо, та обертаючи ся до того самого офіцѣра, що до народа промавлявъ, а котрый бувъ сыномъ якогось великого пана, князя, чи графа, — рекла до него:

— Я казала вамъ пане, що не треба буде трудити гузарѣвъ по горахъ; отсєй парубчакъ страхъ якій мѣлний; наймѣлнѣйшій може на усь горы, та ще на него и спустити ся можна.... Що, не правда Николо? — звернула ся зновъ до мене.

Панотчикѣви панны и добродѣйка принесли минѣ вѣсти повну миску всячины, ба и вина склянку угорского, та вѣлѣли поживити ся. А я радъ бувъ, бо водѣ самого раня нѣчо въ ротѣ не мавъ.

По снѣданку, генералъ, двоухъ повковникѣвъ и той молодшій офіцѣръ, що бувъ за адъютанта при генералѣ, забрали ся разомъ зъ Мильнерами, пошѣдали на конѣ и поѣхали горѣ рѣкою идѣ мандаторскому дворови. Я, зъ трома гузарами высадивъ зелѣзну скринку на коня, да и потягнулимъ ся за ними.

Мильнериха вѣхала поручъ генерала на передѣ, осмѣхала ся до него заодно, та щось гуторила до него по угорски, чого я не годєнь бувъ зрозумѣти. Лишєнь ихъ смѣхъ усе до моихъ ухъ долѣтавъ.

Да краснѣмъ бо було той гадинѣ на томъ бѣломъ арабскѣмъ жеребци; угорскому комендантови ажъ очи до неї зъ головы выскакували.

(Дальше буде).

„Зваживши, що населене громадъ въ Галичинѣ, положенихъ на Подгір'ю карпатскомъ, такъ само якъ и гóрняки, находить майже виключно своє удержане въ годівли худобы, котрой упадокъ послѣдними роками наглядно можна добачити;

„звaживши далѣше, що пасовиска и луги въ згаданихъ околицяхъ, выдають въ наслѣдокъ кліматичныхъ змѣнъ, зимной и мокрои почвы, нужденну и квасну траву, а взгядно єбно, котрого уживане безъ доданя соли, наводить що року въ значныхъ розмѣрахъ недуги и загибѣль худобы;

„звaживши далѣше, що населене згаданихъ громадъ въ наслѣдокъ за часто повтараючихъ ся нещастъ елементарныхъ и иншихъ некористныхъ обставинъ цѣлкомъ зубожѣло, и тому не єсть въ силѣ платити все ще безперечно високои цѣны за сѣль;

„вкóнци звaживши, що висока управа скарбова послѣдними часами не узгядняла многіхъ просьбы дотычныхъ громадъ и то такихъ, котрымъ висока палата ухвалила подати помѣчь державну въ наслѣдокъ нещастъ елементарныхъ, якій потерпѣли минувшого лѣта:

„взымає ся високе ц. к. правительство, прихильно узгядняти бажаня и потреби, походячі зъ цѣлковитої бѣдности, згаданого населеня и дозволити ему безплатно побирати сыровидю зъ сѣльныхъ жерель, якій находятъ ся въ значной скѣлькости въ згаданихъ околицяхъ“.

Переглядъ політичний.

Найд. Дѣмъ цѣсарскій покрывъ ся зновъ жалобою. Вчера рано померъ Найд. Архієп. Генрихъ, братъ архієп. Райнера а сынъ помершого въ 1853 р. Архієп. Райнера, бувшого віце-короля Ломбардско-Венецкаго. Покойный Архієписъ родивъ ся 9 мая 1828 р. а оженивъ ся бувъ въ Боценъ въ Тироли 1868 зъ паненою Леопольдиною Гофманъ, пѣнѣншою бароновою Вайдекъ. Подружжє се вышло було зъ чистої любви и було дуже щасливе. Пож. Архієписъ усунувъ ся бувъ зовсѣмъ вѣдъ житя дворского и живучи лишъ для свого круга родинного перебувавъ въ Тироли, де бувъ дуже популярно и надзвычайно любленою особистою. Якъ въ житю обоє подружжя були собѣ вѣрны, такъ и смерть не могла ихъ розлучити, бо пож. Архієписъ ледви кѣлька годинъ переживъ свою супругу. Трагічне при томъ було и то, що обоє супруги померли на одну и ту саму слабѣсть — на запалене легкихъ. При смерти Архієп. була его донька баронѣвна Вайдекъ, котра стративши вечеромъ матѣр сидѣла черезъ цѣлу нѣчь при смертельномъ ложі свого батька и замкнула ему очі. Его Вел. Цѣсаръ звѣдувавъ ся по кѣлька разѣвъ про станъ недужого, а вчера зложивъ свое сочувство братови покойника Архієп. Райнерови. Мощъ Архієп. Генриха и бароновой Вайдекъ будуть перевезені до Боценъ, де похоронять ся въ спѣльномъ гробѣ родинномъ.

Въ субботу вечеромъ вѣдбувъ ся въ церемоніальній салі цѣсарской палаты першій обѣдъ делегаційный. Зѣ стороны польскихъ делегацій взяли участь гг.: Яворскій, гр. Краєвскій, Абрагамовичъ и Чайковскій. По обохъ бокахъ коло Е. Вел. Цѣсаря сидѣли президентъ Делегацій угорской и австрійской. По обѣдѣ вѣдбувъ Е. Вел. Цѣсаръ серкль, котрый тревавъ болѣше якъ годину.

Вчера вечеромъ була на галевомъ обѣдѣ у Е. Вел. Цѣсаря друга серія делегацій угорскихъ и австрійскихъ. Нинѣ и завтра дає п. міністеръ гр. Кальноки обѣды на честь членѣвъ спѣльного парламенту.

Австрійске міністерство торговлѣ зредатувало и закомуніковало вже угорскому правительству розпоряджене, послѣ котрого має бути знесеный заказъ привозу американской вешровины. Розпоряджене то войде въ житє чиннѣнѣнѣ 1 сѣчня 1892 р.

Француска праса обговорює прихильно бесѣду ген. Капрівіого а Тенра такъ пише: Заявлене нѣмецкаго канцлера показало такую ширѣсть и поднеслѣсть духа, що Франція може въ оправданихъ надѣяхъ спустити ся на політику берлинскаго кабинету. Бісмаркъ не призвичаивъ Франції до такой бесѣды. Заявленя Капрівіого належить принять зъ вдоволенемъ, бо его заявленя суть згѣдливѣ и успокоючі.

— Зъ Копенгаги доносять, що вырѣбъ машиновихъ карабинѣвъ, въ якій має бути узброєна данска армія, такъ далєко поступивъ, що въ наиблизшихъ мѣсяцяхъ будутъ ними заосмотрѣнѣ всѣ части войска, котрі ихъ ще не мали. Правительство намѣряє приготовить значні припасы резервоі новыхъ карабинѣвъ. Въ новыхъ пороховняхъ подѣ Фредерікс-Веркѣ працюють усиленно надъ приготовленемъ бездымного пороху.

Зъ Хинѣ надходять чимъ разѣ болѣше занепокоючі вѣсти. До Парижа наспѣла черезъ бюро агентіи Гаваса зъ Шангаю така вѣсть: Ворохобники въ Манджуріи побили 4.000 цѣсарскаго войска, заняли мѣсто Чао-Янгъ и вырѣзали Христіанъ въ Кинѣ-Чевѣ. Кажуть, що ворохобники машерують на Пекінъ и по противъ нихъ выслано зъ Тіентеіну 6000 войска. Въ Лондонѣ зновъ дѣстали вѣсть, що ворохобники, котрі заняли кѣлька мѣстъ безъ всякаго опоры, посувають ся чимъ разѣ далѣше. Въ мѣстѣ Та-кавъ допустили ся они на христіаныхъ страшної рѣзні. Они вырѣзали цѣлу бельгієску місію, мучили жѣнки и дѣти въ страшный спосѣбъ, а наконецъ поубивали ихъ. Вырѣзано звышъ 300 людей. Въ Пекіні, столиці цѣсаря, наставъ великій переполохъ, а послы европейскі утекли зъ Пекіну до Тіентеіну подѣ опѣку европейскихъ кораблѣвъ военныхъ.

Новинки.

— Громадѣ Сажавка. въ повѣтѣ надвѣрнинскомъ, жертвувавъ Е. Вел. Цѣсаръ 50 ар. на будову школы.

— Е. Вел. Цѣсаръ принявши вчера на аудієнціи депутацію Выдѣлу краєвого и громады мѣста Львова, котра прийшла зложити подіку за утворене медичнаго факультету у Львовѣ, выслушавъ вселаскавѣнѣшє промовы Маршалка краєвого и такъ на ню вѣдповѣвъ: „Дуже Мене то радує, що Я мѣгъ для Мого краю Галичины то дѣло сотворити и маю надѣю, що оно выдасть хосенній овоцъ якъ для краю, такъ и для цѣлої монархіи и для львовскаго увѣртитету, котрого добро и развѣи такъ дуже лежать Менѣ на серцю“. Опѣсля розговоривавъ Монархъ ласкаво зъ кождымъ членомъ депутаціи.

— Именованя. П. Міністеръ скарбу именовавъ контролѣрѣвъ головныхъ урядѣвъ податковыхъ Корн. Царрофіого и Емануила Сімона, а такожъ поборцѣвъ податковыхъ: Раймунда Сѣвничкаго, Ант. Галушку, Стеф. Длугоша, Іосифа Медынського, Івана Племовскаго и Виктора Розенфельда поборцами головныхъ урядѣвъ податковыхъ въ VIII кл. рангі, а поборцѣвъ податковыхъ: Роберта Филиппа, Івана Валигурскаго, Генриха Кулинскаго, Фран. Сикору, Кароля Бурдовича, Генриха Михалього, Вильгельма Перникарскаго, Кароля Якубовскаго и Генриха Куделька контролѣрами ц. к. головныхъ урядѣвъ податковыхъ въ IX кл. рангі. — Ц. к. краєва дирекціи скарбу именовала: Валерію Крамарика поборца податковаго въ Заставнѣ на Буковинѣ а такожъ контролѣрѣвъ податковыхъ: Михайла Святальскаго, Юліяна Десуги-Бѣрескаго, Маріяна Леопольда Лѣохмана, Людвика Геффера, Генриха Граффа, Іосифа Сикала, Івана Эволинскаго, Івана Гошовскаго, Едмунда Тройварскаго, Володисл. Добженскаго, Стан. Станчикевича, Рудольфа Козакевича, Кароля Гуминьскаго, Кароля Подгурскаго, Андрѣя Завадакаго, Маке. Бѣлорускаго, Ів. Волчира, Володисл. Лікіого, Кирила Грицину, Едварда Зелинскаго, Войтѣха Кшептовскаго и Ів. Марники поборцами податковыми въ IX класи рангі.

— Процессъ о шпѣгунство въ Чернівцяхъ противъ Поповичѣвъ, закончивъ ся тымъ, що судъ засудивъ обохъ, т. є. 70-лѣтнаго Бернарда Поповича и его сына, 27-лѣтнаго Рихарда Поповича, казали въ ре-

верѣ (зъ фаху кантористѣ) на повѣтра року тяжкой вѣзницѣ за злочинъ шпѣгунства на рѣчь Россіи.

— Огнѣ. Въ пятницу вечеромъ згорѣла въ Старѣмъ мѣстѣ коло Ряшева стодола, керать и збѣже, що було въ стодолѣ. Шкоду обчислюють на 15 тысячъ ар. Причинны огню не знати. — Въ недѣлю за Зеленою рогачкою въ Снопковѣ коло Львова згорѣла стодола и стирты збѣжа у посесора Куличка. Шкода выноситъ повѣтрѣ тысяча ар.

— Самоубійство. Францішка Станецка, жѣнка львовскаго учителя народнаго, померла оногди вечеромъ въ своѣмъ мешканіи при Пекарскій улиці середѣ обивѣвъ отросєня, мимо лѣкарской помочи. Передѣ смертію признала ся она, що рано о 7-ой год. насыпала собѣ до кавы аршенику въ намѣрѣ самоубійчѣмъ, а причиною сєго кроку були колотнечѣ домові.

— Значну крадіжкѣ сповнено сими днями въ Тарновѣ. Якійсь аличинець укравъ листъ грошевий, въ котромъ було 4000 ар. въ 4 банкнотахъ по тысячѣ. Тысячки мали такі серіи и числа: 1081—12166; 1044—06551; 1045—24269 и 1048—25818.

— Рабінъ-чудотворецъ передѣ судомъ. Въ Коломыи розпочавъ ся передѣ судомъ присяжныхъ процессъ противъ Мошка Каганого, 70 лѣтнаго жидѣ въ Бердичева, котрому, яко крадѣви, не йшовъ якось „гефешъ“ и вѣнъ рѣшивъ ся творити „чуда“, котрі ему черезъ два роки удавали ся, а въ Галичинѣ навѣтъ „чудесный“ интересъ представляли. Кагане ходивъ полѣжъ темну жидову, удававъ чудотворнаго рабіна, выганявъ бѣсѣвъ, котрі тымъ борше утѣкали, чимъ болѣше мѣгъ хтось дати рабінови грошей, котрыхъ потрібно було конче до прогнаня чорта; лѣчивъ недуги усей и всякой нещастіи вѣдвертавъ а все лишъ запомѣчю грошей, безъ котрыхъ чуда не удавали ся. Жиды вышукывали остатный крейцаръ, щѣбы лишъ сумка була показнѣнѣша. Рабінъ шептавъ зашептывавъ, а вѣдтакъ замѣсть бѣсѣвъ та всякого лиха — щєзавъ найперше вѣнъ самъ а зъ нимъ разомъ и жидѣвскі грошѣ. Ажъ отъ и ему разѣ не повело ся, бо вѣдъ жандармского ока не могло его уритувати нѣяке чудо а теперь мабуть не поможе чудотворному рабінови жадне чародійне слово передѣ судными присяжными, котрі скажуть ему вѣдпокутувати всѣ тѣ удачнѣ чуда зъ чужими грѣшми.

— Черезъ любовь. — Въ Южинцяхъ на Буковинѣ залюбивъ ся 26-лѣтний парубѣкъ Іванъ Григорчукъ въ дѣвчинѣ Маріи Сарафанчукъ и черезъ три роки старавъ ся о неї у єї родичѣвъ, але надаремно. Оногди рѣшивъ ся ще разѣ спробувати щастя але и тымъ разомъ єї родичѣ вѣдмовили. Григорчукъ вышовъ зъ ихъ хаты, та зъ жалю повѣсивъ ся таки въ садѣ Сарафанчукѣвъ.

— Смерть въ вагонѣ. Въ поспѣшномъ поѣздѣ межі Борками а Тарнополемъ померъ передѣ кѣлькама днями нагло въ вагонѣ II кл. купецъ зъ Подволочискѣ, 55-лѣтний Мошко Аллергадѣ. Повѣтовый лѣкаръ, высланный Староствомъ, сконстатувавъ смерть зъ причины пораженя легкихъ.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Римъ 1 грудня. На предложєне міністра Рудініого, поставлено интерпеляцію Кавальоттіого въ справѣ внутрѣшної політики церковной на порядокъ дневный засѣданя, котре вѣдбуде ся въ среду.

Парижъ 1 грудня. Правительство має предложити палатѣ проектъ закона, послѣ котрого, кождый чужинець буде мусѣвъ мелѣдувати ся и платити три франки, коли схоче якійсь часъ перебувати въ Франції.

Вѣдєнь 1 грудня. Въ наслѣдокъ смерти Архієп. Генриха, вѣдложено нинѣшнѣй другій обѣдъ дворскій для Делегацій. Такъ само вѣдложено и обѣдъ для Делегацій у графа Кальнокаго.

Лондонъ 1 грудня. Бюро Райтера доноситъ зъ Пекіну, що ворохобня выбухла въ двоухъ сторонахъ вѣдъ пѣвнѣчної стороны великаго хиньскаго муру. Найнебезпечнѣнѣшо єсть въ Та-кавъ. Зъ Теун-чоа місіонеры поутикали.

Вѣдѣтчалный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

